

Міністерство юстиції України
Координаційний центр з надання правової допомоги

НАКАЗ

«29» березня 2019 року

м. Київ

№ 40

Про затвердження Правил етичної поведінки працівників системи надання безоплатної правової допомоги

Відповідно до частини першої статті 37 Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про безоплатну правову допомогу», підпункту 9 пункту 17 Положення про Координаційний центр з надання правової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 червня 2012 року № 504, з метою визначення загальних вимог до етичної поведінки працівників системи надання безоплатної правової допомоги під час виконання ними своїх посадових обов'язків, а також посилення авторитету та довіри громадян до системи надання безоплатної правової допомоги

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила етичної поведінки працівників системи надання безоплатної правової допомоги, що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника директора Координаційного центру з надання правової допомоги О. Василяку.

Директор

О. Бонюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Координаційного центру
з надання правової допомоги
«29» березня 2019 року № 40

**Правила
етичної поведінки працівників системи надання безоплатної
правової допомоги**

I. Загальні положення

1. Ці Правила містять загальні вимоги до етичної поведінки працівників системи надання безоплатної правової допомоги (далі – система надання БПД), якими вони зобов'язані керуватися під час виконання своїх посадових обов'язків у відносинах з суб'єктами права на безоплатну первинну правову допомогу та суб'єктами права на безоплатну вторинну правову допомогу (далі – суб'екти права), а також адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями.

Ці Правила поширюються на працівників Координаційного центру з надання правової допомоги, регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

2. Ці Правила ґрунтуються на положеннях Конституції України, законодавства про безоплатну правову допомогу та у сфері запобігання корупції, а також місії, баченні та цінностях системи надання БПД і спрямовані на зростання довіри суспільства до системи надання БПД, підвищення її позитивного іміджу.

3. При прийнятті на роботу працівники системи надання БПД ознайомлюються з цими Правилами. Відмітка про таке ознайомлення додається до особової справи працівника.

4. Директор Координаційного центру з надання правової допомоги, керівники регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та їх структурних підрозділів у разі виявлення чи отримання повідомлення про порушення вимог цих Правил, в межах своєї компетенції, відповідно до законодавства, зобов'язані вжити заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб, до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» ознак кримінального або адміністративного правопорушення також поінформувати спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання корупції.

II. Основні вимоги до поведінки працівників системи надання БПД

5. Під час виконання посадових обов'язків працівники системи надання БПД повинні:

неухильно дотримуватися Конституції та законів України, указів Президента України і постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно

до Конституції та законів України, міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, актів Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства юстиції України, інших нормативно-правових актів, наказів Координаційного центру з надання правової допомоги, а також цих Правил;

професійно виконувати свої посадові обов'язки, діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до Конституції та законів України;

своєчасно і в повному обсязі виконувати доручення керівників, надані на підставі та у межах повноважень, передбачених Конституцією та законами України.

6. Під час виконання своїх посадових обов'язків працівники системи надання БПД зобов'язані неухильно дотримуватись загальновизнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими та доброзичливими, дотримуватись високої культури спілкування (не допускати використання нецензурної лексики, підвищеної інтонації, зберігати самоконтроль та стриманість), шанобливо ставитись до прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, не проявляти свавілля або байдужості до їхніх правомірних дій та вимог, уникати конфліктів з громадянами, керівниками, колегами та підлеглими.

7. Працівники системи надання БПД зобов'язані виконувати свої посадові обов'язки чесно і неупереджено, виявляти повагу до честі і гідності кожної особи, незалежно від расової чи національної приналежності, мови, статі, віку, віросповідання, політичних, ідеологічних, релігійних або інших особистих поглядів чи переконань, майнового стану, соціального походження, освіти, сексуальної орієнтації або інших ознак.

При виконанні своїх посадових обов'язків працівники системи надання БПД зобов'язані дотримуватися політичної нейтральності, не допускати впливу політичних інтересів на свої дії та рішення, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів, не використовувати свої повноваження в інтересах політичних партій, їх осередків або окремих політиків.

8. Працівники системи надання БПД мають дбати про авторитет та позитивну репутацію системи надання БПД, що зокрема включає дотримання правил етикету, належного зовнішнього вигляду, забезпечення високої якості роботи, у тому числі шляхом постійного поглиблення своїх знань, умінь і навичок відповідно до функцій та завдань займаної посади, підвищення свого професійного рівня, удосконалення організації професійної діяльності.

9. Працівники системи надання БПД зобов'язані з повагою ставитися до державних символів України, використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінації державної мови.

10. Одяг працівників системи надання БПД повинен відповідати загальноприйнятним вимогам охайноті, пристойності та містити елементи офіційно-ділового стилю, а також, за потреби, корпоративних аксесуарів.

11. Працівники системи надання БПД повинні підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у колективі, уникати поширення в засобах масової інформації, публічних виступах, публіцистичних матеріалах (статтях, публікаціях тощо) або через мережу Інтернет, у тому числі соціальних мережах (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn тощо) відомостей, що принижують честь і гідність інших працівників системи надання БПД, компрометують їх.

12. Працівники системи надання БПД, незважаючи на приватні інтереси, повинні утримуватись від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать закону.

У разі отримання для виконання рішень чи доручень, які працівники системи БПД вважають незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам, вони повинні негайно в письмовій формі повідомити про це керівника установи, в якій вони працюють, а також відділ запобігання корупції Координаційного центру з надання правової допомоги.

13. Працівники системи надання БПД у позаробочий час зобов'язані утримуватись від:

діяльності, яка може негативно вплинути на виконання ними посадових обов'язків або викликати сумніві в їх незалежності та об'єктивності;

висловлювань та дій, що принижують честь та гідність фізичної особи, завдають шкоди діловій репутації фізичної або юридичної особи;

дій, які можуть підривати довіру та зашкодити авторитету системи надання БПД в суспільстві.

ІІІ. Використання службового становища

14. Працівникам системи надання БПД забороняється використовувати свої повноваження або своє службове становище в особистих (приватних) інтересах чи в неправомірних особистих інтересах інших осіб, у тому числі використовувати свій статус та інформацію про місце роботи з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб.

Працівникам системи надання БПД під час виконання своїх посадових обов'язків забороняється вимагати чи отримувати від суб'єктів права грошові кошти або інше майно, послуги, нематеріальні активи чи будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру.

15. Працівники системи надання БПД мають право використовувати ресурси держави чи територіальної громади (рухоме та нерухоме майно, кошти, службова інформація, технології, інтелектуальна власність, робочий час, репутація тощо) тільки в межах посадових обов'язків та доручень керівників, наданих на підставі та у межах повноважень, передбачених законодавством.

16. Робочий час працівника системи надання БПД використовується виключно для виконання своїх посадових обов'язків.

17. Працівникам системи надання БПД забороняється розголошувати персональні дані фізичних осіб, інформацію з обмеженим доступом (службова, конфіденційна інформація), режим якої встановлено Законами України «Про інформацію», «Про захист персональних даних» та «Про доступ до публічної інформації», що стала їм відома у зв'язку з виконанням посадових обов'язків.

Якщо працівникам системи надання БПД стало відомо про загрозу чи факти неправомірного поширення інформації з обмеженим доступом вони повинні негайно повідомити про це безпосереднього керівника.

IV. Взаємовідносини з суб'єктами права та адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу

18. Працівники системи надання БПД під час виконання своїх посадових обов'язків мають бути орієнтовані на правові потреби та інтереси суб'єктів права та забезпечувати рівний доступ до безоплатної правової допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

19. Працівники системи надання БПД повинні:

сприяти підвищенню довіри громадськості до системи надання БПД, розвитку партнерства, насамперед на рівні територіальних громад;

надавати інформацію, в тому числі під час надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, із зазначенням даних, що їх підтверджують;

викладати інформаційні матеріали та повідомлення чітко, лаконічно та послідовно для однозначного їх сприйняття.

20. У випадку, якщо особа, яка звернулася за безоплатною правовою допомогою, належить до вразливих категорій населення, але не є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, працівники системи надання БПД сприяють такій особі в отриманні правової допомоги, зокрема шляхом залучення адвокатів, які надають таку допомогу на умовах Pro bono, громадських організацій та інших надавачів правової допомоги.

21. Працівникам системи надання БПД забороняється вчиняти дії (приймати рішення), що свідчать про надання переваг окремим адвокатам, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, перед іншими.

22. У випадку, якщо працівникам системи БПД стало відомо про отримання або про вимагання адвокатом, який надає безоплатну вторинну правову допомогу, винагороди (грошових коштів або іншого майна) чи будь-якої іншої вигоди нематеріального чи негрошового характеру (послуг, нематеріальних активів тощо) від суб'єкта права за надання безоплатної вторинної правової допомоги, працівники системи БПД зобов'язані негайно повідомляти про це відділ запобігання корупції Координаційного центру з надання правової допомоги.

23. Працівники системи БПД відповідно до норм Закону України «Про запобігання корупції» зобов'язані вживати вичерпних заходів щодо

недопущення виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів та повідомляти, не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли такі працівники дізналися чи повинні були дізнатися про наявність у них реального або потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника.

Безпосередній керівник працівника або керівник установи, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади, протягом двох робочих днів після отримання відповідного повідомлення повинен прийняти рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».
